

PROJEKT VEGA 1 / 0150 / 16

**Dimenzie čítania v rodinách detí z
bilingválneho prostredia**

Mgr. Mária Belešová, PhD.

Pedagogická fakulta UK v Bratislave
Katedra predprimárnej a primárnej pedagogiky

Trvanie: 2016 – 2018

Hlavná riešiteľka: Mgr. Mária Belešová, PhD.

**Zástupca vedúceho projektu:
Mgr. Lenka Szentesiová, PhD.**

**Spoluriešitelia:
Mgr. Zlatica Jursová Zacharová, PhD.
Mgr. Jana Nemcová, PhD.**

Ciele projektu

- ▶ Teoretickým cieľom projektu bolo vymedziť dimenzie čítania písaného a tlačeneho textu v bilingválnych rodinách s deťmi v primárnom období vzdelávania.
- ▶ Analyzovať dostupné odborné texty, s ktorými dieťa v rodine prichádza do kontaktu, ich sémantický (obsahový) a pragmatický (situačný) aspekt.
- ▶ Odlíšiť stratégie čítania v porovnaní s deťmi z jednojazyčného prostredia.
- ▶ Posúdiť vplyv kultúrneho zázemia na rozvoj čitateľských stratégií dieťaťa.
- ▶ V rámci teoretických východísk projektu sumarizovať existujúce prístupy, ktoré podmieňujú koncept bilingválneho čítania a vymedziť faktory ovplyvňujúce priebeh recepcie čítaného textu v rodinnom prostredí dieťaťa.
- ▶ Stratifikovať interpretačné stratégie s ohľadom na kultúrne a jazykové zázemie dieťaťa.

Dosiahnuté výsledky (1):

V projektovej fáze predmetného výskumu za dosiahnuté výsledky považujeme:

- ▶ Dôkladnú syntetizáciu teoretických poznatkov z predmetnej oblasti.
- ▶ Štúdium a analýzu terajšieho poznania z problematiky recepcie čítania deťmi v primárnom období vzdelávania v monolingválnom a bilingválnom rodinnom prostredí.
- ▶ Výber širokej a reprezentatívnej výskumnej vzorky detí a ich rodín.
- ▶ Realizáciu porovnávacej analýzy dát získaných z osobných návštev rodín.
- ▶ Interview s rodičmi vytypovaných detí na zistenie základných údajov o rodine a rodinnom zázemí, ich názory na recepciu čítaného textu ich dieťaťom, pôsobenie knižnej kultúry na intelekt dieťaťa, formovanie jeho osobnosti, rozdiely knižnej kultúry vychádzajúce z odlišného kultúrneho zázemia.

Dosiahnuté výsledky (2):

- ▶ Zozbieranie 30 dotazníkov z bilingválnych rodín, v ktorých sme okrem iného zistovali, v akom veku deti začali rozprávať a či sa ich rodičia obávali o rečový vývin svojho dieťaťa.
- ▶ Obsahovú analýzu záznamov z interview s deťmi a ich rodičmi o vplyve kultúrneho zázemia na rozvoj čitateľských stratégií dieťaťa.
- ▶ V rámci teoretických východísk projektu sme zosumarizovali existujúce prístupy, ktoré podmieňujú koncept bilingválneho čítania a vymedzili faktory ovplyvňujúce priebeh recepcie čítaného textu.
- ▶ Podarilo sa nám stratifikovať interpretačné stratégie s ohľadom na etnické a jazykové zázemie dieťaťa.
- ▶ Publikovanie dielčích výskumných správ z realizovaného kvalitatívneho i kvantitatívneho výskumu vo forme odborných a vedeckých štúdií do rôznych domácich i zahraničných časopisov, zborníkov, monografií.
- ▶ Vedecký prínos projektu v oblasti teórie, praxe a pedagogiky.